2025/1047

28.5.2025.

KOMISIJAS REGULA (ES) 2025/1047

(2025. gada 27. maijs),

ar ko attiecībā uz 9. starptautisko finanšu pārskatu standartu un 7. starptautisko finanšu pārskatu standartu groza Regulu (ES) 2023/1803

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002 (2002. gada 19. jūlijs) par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu ([1]) un jo īpaši tās 3. panta 1. punktu,

tā kā:

(1) Ar Komisijas Regulu (ES) 2023/1803 ([2]) tika pieņemti vairāki starptautiskie grāmatvedības standarti un to interpretācijas, kas bija spēkā 2022. gada 8. septembrī.

(2) Starptautisko grāmatvedības standartu padome 2024. gada 30. maijā izdeva dažus grozījumus 9. starptautiskajā finanšu pārskatu standartā "Finanšu instrumenti" ("9. SFPS") un 7. starptautiskajā finanšu pārskatu standartā "Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana" ("7. SFPS"). Šo grozījumu mērķis bija pievērsties dažiem konstatējumiem, kas izdarīti 2022. gada 9. SFPS klasifikācijas un novērtēšanas prasību pēcīstenošanas pārskatīšanā, un atbildēt uz ieinteresēto personu pieprasījumu SFPS interpretācijas komitejai.

(3) Šie grozījumi precizē to finanšu aktīvu klasifikāciju, kuriem ir vidiskas, sociālās un pārvaldības ("VSP") un līdzīgas iezīmes, un saistību nokārtošanu ar elektronisko maksājumu sistēmas starpniecību. Minētie grozījumi arī nosaka informācijas atklāšanas prasības, lai ieguldītājiem palielinātu pārredzamību attiecībā uz ieguldījumiem kapitāla vērtspapīru instrumentos, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, un finanšu instrumentos ar tādām iespējamām iezīmēm, kā piemēram, iezīmēm, kas saistītas ar VSP mērķiem.

(4) Minētajiem grozījumiem būtu jāveicina tādu aizdevumu izmantošana, kam ir ar VSP saistītas iezīmes, jo tiem vajadzētu būt iespējai tikt novērtētiem vai nu amortizētās izmaksas, vai arī patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos atkarībā no darījumdarbības modeļa, pamatojoties uz to, ka tie atbilst tikai pamatsummas un procentu maksājumu kritērijam. Tādējādi finanšu pārskatiem būtu jāatbalsta ekonomikas pārkārtošanās pasākumi, kas virza Eiropas zaļo kursu.

(5) Pēc apspriešanās ar Eiropas Finanšu pārskatu padomdevēju grupu (*EFRAG*) Komisija secināja, ka 9. SFPS un 7. SFPS grozījumi atbilst Regulas (EK) Nr. 1606/2002 3. panta 2. punktā izklāstītajiem pieņemšanas kritērijiem. *EFRAG* arī secināja, ka ieguvumi no šiem grozījumiem pārsniedz saistītās izmaksas.

(6) Tāpēc Regula (ES) 2023/1803 būtu attiecīgi jāgroza.

(7) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Grāmatvedību regulējošās komitejas atzinumu,

([1]) OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1606/oj.
([2]) Komisijas Regula (ES) 2023/1803 (2023. gada 13. septembrī), ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1606/2002 (OV L 237, 26.9.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1803/oj).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (ES) 2023/1803 pielikumu groza šādi:

1) 9. starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) "Finanšu instrumenti" groza tā, kā izklāstīts kā izklāstīts šīs regulas pielikumā;

2) 7. SFPS "Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana" groza tā, kā noteikts šīs regulas pielikumā.

2. pants

Ikviens uzņēmums 1. pantā minētos grozījumus sāk piemērot ne vēlāk kā dienā, kad laikposmā no 2026. gada 1. janvāra sākas tā pirmais finanšu gads.

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2025. gada 27. maijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

GROZĪJUMI FINANŠU INSTRUMENTU KLASIFIKĀCIJĀ UN NOVĒRTĒŠANĀ

9. SFPS un 7. SFPS grozījumi

Grozījumi 9. SFPS "Finanšu instrumenti"

Pievieno 7.1.12.–7.1.13. un 7.2.47.–7.2.49. punktu un virsrakstu pirms 7.2.47. punkta.

7.1. SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS

...

7.1.12. Ar 2024. gada maijā izdotajiem grozījumiem finanšu instrumentu klasifikācijā un novērtēšanā, ar kuriem tika grozīts 9. SFPS un 7. SFPS, pievienoja 7.2.47.–7.2.49., B3.1.2A, B3.3.8.–B3.3.10., B4.1.8A, B4.1.10A, B4.1.16A un B4.1.20A punktu. Ar tiem arī grozīja B4.1.10., B4.1.13., B4.1.14., B4.1.16., B4.1.17., B4.1.20., B4.1.21. un B4.1.23. punktu. Uzņēmums šos grozījumus piemēro gada pārskata periodiem, kas sākas 2026. gada 1. janvārī vai vēlāk. Ir atļauta agrāka piemērošana.

7.1.13. Ja uzņēmums izvēlas piemērot šos grozījumus agrākam periodam, tas vai nu:

a) vienlaikus piemēro visus grozījumus un atklāj šo faktu; vai

b) piemēro tikai grozījumus šā standarta 4.1. iedaļas (Finanšu aktīvu klasificēšana) piemērošanas norādījumos par šo iepriekšējo periodu un atklāj šo faktu.

7.2. PĀREJAS NOTEIKUMI

...

PĀREJAS NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ GROZĪJUMIEM FINANŠU INSTRUMENTU KLASIFIKĀCIJĀ UN NOVĒRTĒŠANĀ

7.2.47. Uzņēmums grozījumus finanšu instrumentu klasifikācijā un novērtēšanā piemēro retrospektīvi saskaņā ar 8. SGS, izņemot gadījumus, kas noteikti 7.2.48.–7.2.49. punktā. Minēto punktu prasību nolūkā sākotnējās piemērošanas datums ir tā gada pārskata perioda sākums, kurā uzņēmums pirmo reizi piemēro grozījumus.

7.2.48. Uzņēmumam nav atkārtoti jāsniedz informācija par iepriekšējiem periodiem, lai atspoguļotu šo grozījumu piemērošanu. Uzņēmums drīkst atkārtoti sniegt informāciju par iepriekšējiem periodiem tikai tad, ja tas ir iespējams, neizmantojot zināšanas par iepriekš faktiski notikušo. Ja uzņēmums atkārtoti nesniedz informāciju par iepriekšējiem periodiem, tas šo grozījumu sākotnējās piemērošanas ietekmi atzīst kā finanšu aktīvu un finanšu saistību sākuma bilances korekciju un kumulatīvo ietekmi, ja tāda ir, – kā nesadalītās peļņas (vai attiecīgā gadījumā citas pašu kapitāla sastāvdaļas) sākuma bilances korekciju sākotnējās piemērošanas datumā.

7.2.49. Šā standarta 4.1. iedaļas (Finanšu aktīvu klasificēšana) piemērošanas norādījumu grozījumu sākotnējās piemērošanas datumā uzņēmums par katru finanšu aktīvu kategoriju, kas grozījumu piemērošanas rezultātā ir mainījusi novērtēšanas kategoriju, atklāj šādu informāciju:

a) novērtēšanas kategorija un uzskaites vērtība, kas noteikta tieši pirms grozījumu piemērošanas; kā arī

b) novērtēšanas kategorija un uzskaites vērtība, kas noteikta tieši pēc grozījumu piemērošanas.

B papildinājums

Piemērošanas norādījumi

Pievieno B3.1.2.A, B3.3.8.–B3.3.10., B4.1.8A, B4.1.10A, B4.1.16A un B4.1.20A punktu un virsrakstu pirms B3.1.2A punkta. Groza B4.1.10., B4.1.13., B4.1.14., B4.1.16., B4.1.17., B4.1.20., B4.1.21. un B4.1.23. punktu. Nav grozīts B4.1.7.A, B4.1.15. un B4.1.22. punkts, minētie punkti ir iekļauti ērtības labad.

ATZĪŠANA UN ATZĪŠANAS PĀRTRAUKŠANA (3. NODAĻA)

Sākotnējā atzīšana (3.1. iedaļa)

...

Sākotnējās atzīšanas vai atzīšanas pārtraukšanas datums

B3.1.2A Ja vien nav piemērojams 3.1.2. punkts, uzņēmums atzīst finanšu aktīvu vai finanšu saistības dienā, kad uzņēmums kļūst par līguma pusi saskaņā ar attiecīgā instrumenta līguma noteikumiem (sk. 3.1.1. punktu). Finanšu aktīva atzīšana tiek pārtraukta dienā, kad beidzas līgumiskās tiesības uz naudas plūsmām vai kad aktīvs tiek pārvests (sk. 3.2.3. punktu). Ja vien uzņēmums neizvēlas piemērot B3.3.8. punktu, finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta norēķinu dienā, kas ir diena, kurā saistības tiek dzēstas, jo līgumā noteiktais pienākums ir izpildīts vai atcelts, vai tam beidzies termiņš (sk. 3.3.1. punktu), vai saistības citādi atbilst atzīšanas pārtraukšanai (sk. 3.3.2. punktu).

...

Finanšu saistību atzīšanas pārtraukšana (3.3. iedaļa)

...

B3.3.8 Neraugoties uz B3.1.2A punktā noteikto prasību pārtraukt finanšu saistību atzīšanu norēķinu dienā, norēķinoties par finanšu saistībām (vai daļu no finanšu saistībām) naudā ar elektronisku maksājumu sistēmu, uzņēmumam ir ļauts uzskatīt, ka finanšu saistības (vai to daļa) ir dzēstas pirms norēķinu dienas tikai tad, ja uzņēmums ir iniciējis maksājuma rīkojumu, kura rezultātā:

a) uzņēmumam nav praktiskas iespējas atsaukt, apturēt vai atcelt maksājuma rīkojumu;

b) uzņēmumam nav praktiskas iespējas piekļūt maksājuma rīkojuma norēķinam izmantojamajai naudai; kā arī

c) ar elektronisko maksājumu sistēmu saistītais norēķinu risks ir nenozīmīgs.

B3.3.9 B3.3.8. punkta c) apakšpunkta piemērošanas nolūkā ar elektronisko maksājumu sistēmu saistītais norēķinu risks ir nenozīmīgs, ja tā iezīmes ir tādas, ka maksājuma rīkojuma izpilde notiek saskaņā ar standarta administratīvo procedūru un laiks starp B3.3.8. punkta a) un b) apakšpunktā minēto kritēriju izpildi un naudas nodošanu darījuma partnerim ir īss. Tomēr norēķinu risks nav nenozīmīgs, ja maksājuma rīkojuma izpilde ir atkarīga no uzņēmuma spējas nodot naudu norēķinu dienā.

B3.3.10 Uzņēmums, kas izvēlas B3.3.8. punktu piemērot norēķinam par finanšu saistībām (vai finanšu saistību daļu) ar elektronisku maksājumu sistēmu, minēto punktu piemēro visiem norēķiniem, kas veikti, izmantojot to pašu elektronisko maksājumu sistēmu.

KLASIFIKĀCIJA (4. NODAĻA)

Finanšu aktīvu klasificēšana (4.1. sadaļa)

...

Līgumiskās naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu

...

B4.1.7A Līgumiskās naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu, ir saskaņā ar vienkārša aizdevuma darījumu. Vienkārša aizdevuma darījumā visnozīmīgākie procentu elementi parasti ir naudas laikvērtība (sk. B4.1.9.A līdz B4.1.9.E punktu) un kredītrisks. Tomēr šādā darījumā procenti arī var ietvert atlīdzību par citiem vienkārša aizdevuma riskiem (piemēram, likviditātes risku) un izmaksām (piemēram, administratīvajām izmaksām), kas saistītas ar finanšu aktīva turēšanu konkrētā laikposmā. Turklāt procenti var ietvert peļņas normu, kas ir saskaņā ar vienkārša aizdevuma darījumu. Ārkārtējos ekonomikas apstākļos procentu likme var būt negatīva, piemēram, ja aktīva turētājs tieši vai netieši maksā par savas naudas noguldījumu konkrētā laikposmā (un minētā maksa pārsniedz atlīdzību, ko turētājs saņem par naudas laikvērtību, kredītrisku un citiem vienkārša aizdevuma riskiem un izmaksām). Tomēr līguma noteikumi, ar ko līgumiskajās naudas plūsmās ietver pakļautību riskiem vai svārstīgumam, kas nav saistīta ar vienkārša aizdevuma darījumu, piemēram, pakļautība kapitāla vērtspapīru vai preču cenu izmaiņām, nerada līgumiskās naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Iniciēts vai nopirkts finanšu aktīvs var veidot vienkārša aizdevuma darījumu neatkarīgi no tā, vai tas ir aizdevums tā juridiskajā formā.

...

B4.1.8A Novērtējot, vai finanšu aktīva līgumiskās naudas plūsmas ir saskaņā ar vienkārša aizdevuma darījumu, uzņēmumam var nākties atsevišķi izvērtēt dažādos līdzdalības elementus. Novērtējumā par procentiem galvenā uzmanība tiek pievērsta tam, *par ko* uzņēmums saņem atlīdzību, nevis tam, *cik lielu* atlīdzību tas saņem. Tomēr uzņēmuma saņemtās atlīdzības summa var liecināt par to, ka uzņēmums saņem atlīdzību par ko citu nekā aizdevuma pamatriski un pamatizmaksas. Līgumiskās naudas plūsmas nav saskaņā ar vienkārša aizdevuma darījumu, ja tās ir indeksētas atbilstoši mainīgajam faktoram, kas nav aizdevuma pamatrisks vai pamatizmaksas (piemēram, pašu kapitāla instrumentu vērtība vai preces cena), vai ja tās veido daļu no debitora ieņēmumiem vai peļņas, pat ja šādi līguma noteikumi ir izplatīti tirgū, kurā uzņēmums darbojas.

...

Līguma noteikumi, kas maina līgumisko naudas plūsmu grafiku vai summu

B4.1.10 Ja finanšu aktīvs ietver līguma noteikumu, kas varētu mainīt līgumisko naudas plūsmu grafiku vai summu (piemēram, ja aktīvu var priekšlaicīgi atmaksāt pirms termiņa vai tā termiņu var pagarināt), uzņēmumam ir jānosaka, vai līgumiskās naudas plūsmas, kas varētu rasties instrumenta darbības laikā minētā līgumiskā noteikuma dēļ, ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Lai to noteiktu, uzņēmumam ir jānovērtē līgumiskās naudas plūsmas, kas varētu rasties gan pirms, gan pēc līgumisko naudas plūsmu izmaiņām, neatkarīgi no līgumisko naudas plūsmu izmaiņu varbūtības. Uzņēmumam vajadzības gadījumā ir jānovērtē visu iespējamo notikumu (t. i., izraisītājnotikumu) raksturs, kas mainītu līgumā paredzēto naudas plūsmu grafiku vai summu. Lai gan, novērtējot, vai līgumiskās naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi, iespējamā notikuma raksturs būtībā nav noteicošs faktors – tas var būt rādītājs. Piemēram, finanšu instrumentu, kura procentu likmi pārstata atbilstoši augstākai likmei, ja debitors nav veicis konkrētu maksājumu skaitu, salīdzināsim ar finanšu instrumentu, kura procentu likmi pārstata atbilstoši augstākai likmei, ja norādītais kapitāla vērtspapīru indekss sasniedz konkrētu līmeni. Visticamāk, pēdējā gadījumā līgumiskās naudas plūsmas instrumenta darbības laikā būs tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu, ņemot vērā attiecību starp kavētajiem maksājumiem un kredītriska pieaugumu. Pirmajā gadījumā iespējamā notikuma raksturs tieši attiecas uz izmaiņām aizdevuma pamatriskos un pamatizmaksās, un līgumiskās naudas plūsmas mainās tādā pašā virzienā kā izmaiņas aizdevuma pamatriskos un pamatizmaksās. (Sk. arī B4.1.18. punktu.)

B4.1.10A Dažos gadījumos iespējamā iezīme rada līgumiskās naudas plūsmas, kas atbilst vienkārša aizdevuma darījumam gan pirms, gan pēc izmaiņām līgumiskajās naudas plūsmās, bet paša iespējamā notikuma raksturs nav tieši saistīts ar izmaiņām aizdevuma pamatriskos un pamatizmaksās. Piemēram, aizdevuma procentu likmi koriģē par noteiktu summu, ja debitors panāk līgumā noteiktu oglekļa emisiju samazinājumu. Šādā gadījumā, piemērojot B4.1.10. punktu, finanšu aktīvam ir līgumiskās naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu tikai un vienīgi tad, ja visos līgumā paredzētajos scenārijos līgumiskās naudas plūsmas būtiski neatšķirtos no līgumiskajām naudas plūsmām, kuras izriet no finanšu instrumenta ar identiskiem līguma noteikumiem, bet bez šādas iespējamās iezīmes. Dažos gadījumos uzņēmums var to noteikt, veicot kvalitatīvu novērtējumu, taču citos apstākļos var būt nepieciešams veikt kvantitatīvu novērtējumu. Ja ar nelielu analīzi vai bez tās ir skaidrs, ka līgumiskās naudas plūsmas būtiski neatšķiras, uzņēmumam nav jāveic detalizēts novērtējums.

...

B4.1.13 Turpmāk minētie piemēri raksturo līgumiskās naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Šis piemēru saraksts nav izsmeļošs.

Instruments	Analīze
...	...
Instruments EA Instruments EA ir aizdevums ar procentu likmi, ko katru pārskata periodu koriģē par noteiktu bāzes punktu skaitu, ja debitors iepriekšējā pārskata periodā ir panācis līgumā noteiktu oglekļa emisiju samazinājumu. Maksimālās iespējamās kumulatīvās korekcijas būtiski nemainītu aizdevuma procentu likmi.	Līgumiskās naudas plūsmas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Uzņēmums izvērtē, vai līgumiskās naudas plūsmas, kas varētu rasties gan pirms, gan pēc katrām līgumisko naudas plūsmu izmaiņām, ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi (sk. B4.1.10. punktu). Ja notiek oglekļa emisiju mērķa sasniegšanas iespējamais notikums, procentu likmi koriģē par fiksētu bāzes punktu skaitu, kā rezultātā rodas līgumiskās naudas plūsmas, kuras atbilst vienkāršam aizdevuma darījumam. Tikai tāpēc vien, ka iespējamā notikuma raksturs nav tieši saistīts ar izmaiņām aizdevuma pamatriskos un pamatizmaksās, uzņēmums nevar – bez papildu novērtējuma – secināt, vai naudas plūsmas no finanšu aktīva ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi. Tāpēc uzņēmums novērtē, vai visos līgumiski iespējamos scenārijos līgumiskās naudas plūsmas būtiski neatšķirtos no līgumiskajām naudas plūsmām par finanšu instrumentu ar identiskiem līguma noteikumiem, bet bez iespējamās iezīmes, kas saistīta ar oglekļa emisijām (sk. B4.1.10A punktu). Tā kā jebkādas korekcijas instrumenta darbības laikā neradītu līgumiskās naudas plūsmas, kas ir būtiski atšķirīgas, uzņēmums secina, ka aizdevumam ir līgumiskās naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu.

B4.1.14 Turpmāk minētie piemēri raksturo līgumiskās naudas plūsmas, kas nav tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Šis piemēru saraksts nav izsmeļošs.

Instruments	Analīze
...	...
Instruments I Instruments I ir aizdevums ar procentu likmi, ko katru pārskata periodu koriģē, lai sekotu līdzi tirgus noteiktam oglekļa cenas indeksam pirms pārskata perioda.	Līgumiskās naudas plūsmas nav tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Līgumiskās naudas plūsmas ir indeksētas atbilstoši mainīgajam faktoram (oglekļa cenas indeksam), kas nav aizdevuma pamatrisks vai pamatizmaksas. Tādējādi līgumiskās naudas plūsmas neatbilst vienkārša aizdevuma darījumam (sk. B4.1.8A punktu).

B4.1.15 Dažos gadījumos finanšu aktīvam var būt līgumiskās naudas plūsmas, kas ir aprakstītas kā pamatsumma un procenti, bet minētās naudas plūsmas neveido pamatsummas un procentu maksājumu par nenomaksāto pamatsummu, kā aprakstīts šo standartu 4.1.2. punkta b) apakšpunktā, 4.1.2.A punkta b) apakšpunktā un 4.1.3. punktā.

B4.1.16 Tas tā var būt gadījumā, ja finanšu aktīvs atspoguļo ieguldījumu konkrētos aktīvos vai naudas plūsmās, un līdz ar to līgumiskās naudas plūsmas nav tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Piemēram, ja līguma noteikumos paredzēts, ka finanšu aktīva naudas plūsmas palielinās, ja vairāk automašīnu izmanto konkrētus maksas ceļus, minētās līgumiskās naudas plūsmas nav saskaņā ar vienkārša aizdevuma darījumu. Tā rezultātā instruments neatbilstu 4.1.2. punkta b) apakšpunkta un 4.1.2.A punkta b) apakšpunkta noteikumam.

B4.1.16A Situācija, kas aprakstīta B4.1.15. punktā, var rasties arī tad, ja finanšu aktīvam ir iezīmes, kas liecina, ka tas ir "bez prasījuma tiesībām papildus nodrošinājumam". Uzskata, ka finanšu aktīvam ir iezīmes, kas liecina, ka tas ir bez prasījuma tiesībām papildus nodrošinājumam, ja uzņēmuma galīgās tiesības saņemt naudas plūsmas saskaņā ar līgumu aprobežojas ar konkrētu aktīvu radītām naudas plūsmām. Citiem vārdiem sakot, uzņēmums galvenokārt ir pakļauts konkrēto aktīvu darbības rezultātu riskam, nevis debitora kredītriskam. Piemēram, kreditora galīgās tiesības saņemt naudas plūsmas saskaņā ar līgumu var aprobežoties ar naudas plūsmām, ko rada konkrēti strukturēta uzņēmuma aktīvi.

B4.1.17 Tomēr fakts, ka finanšu aktīvam ir iezīmes, kas liecina, ka tas ir bez prasījuma tiesībām papildus nodrošinājumam, pats par sevi neizslēdz to, ka finanšu aktīvs atbilst 4.1.2. punkta b) apakšpunkta un 4.1.2.A punkta b) apakšpunkta noteikumiem. Šādās situācijās kreditoram ir jānovērtē ("jācaurskata") saikne starp konkrētajiem pamatā esošajiem aktīviem vai naudas plūsmām un klasificējamā finanšu aktīva līgumiskajām naudas plūsmām, lai noteiktu, vai šīs līgumiskās naudas plūsmas ir pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Uzņēmums arī izvērtē, kā šo saikni ietekmē citas līgumiskas vienošanās, piemēram, subordinētais parāds vai pašu kapitāla instrumenti, ko emitējis debitors. Ja finanšu aktīva noteikumi rada citas naudas plūsmas vai ierobežo naudas plūsmas veidā, kas nav saskaņā ar maksājumiem, kuri atspoguļo pamatsummu un procentus, finanšu aktīvs neatbilst 4.1.2. punkta b) apakšpunkta un 4.1.2.A punkta b) apakšpunkta noteikumiem. Tas, vai pamatā esošie aktīvi ir finanšu aktīvi vai nefinanšu aktīvi, būtībā neietekmē šo novērtējumu.

...

Līgumiski saistīti instrumenti

B4.1.20 Dažos darījumu veidos, kuriem ir iezīmes, kas liecina, ka tie ir bez prasījuma tiesībām papildus nodrošinājumam, emitents maksājumus finanšu aktīvu turētājiem var noteikt par prioritāriem, izmantojot vairākus līgumiski saistītus instrumentus (laidienus). Katram laidienam ir subordinācijas pakāpe, kas precizē kārtību, kādā emitenta radītās naudas plūsmas no pamatā esošā finanšu instrumentu pūla tiek iedalītas attiecīgajā laidienā. Prioritātes kārtību maksājumiem šo laidienu turētājiem nosaka, izmantojot "ūdenskrituma" maksājumu struktūru, kas rada kredītriska koncentrāciju un izraisa pamatā esošā pūla naudas iztrūkumu nesamērīgu sadalījumu starp laidieniem. Šādās situācijās laidiena turētājiem ir tiesības uz pamatsummas un procentu maksājumu par nenomaksāto pamatsummu tikai tad, ja emitents rada pietiekamas naudas plūsmas, lai apmierinātu augstākas pakāpes laidienus. Šāda veida darījumos laidiena turētāji B4.1.17. punkta vietā piemēro B4.1.21.–B4.1.26. punktu.

B4.1.20A Daži darījumi, kuros var būt vairāki parāda instrumenti un kuriem varētu būt B4.1.20. punktā aprakstītās iezīmes, faktiski ir aizdevuma darījumi, kas ir strukturēti tā, lai nodrošinātu lielāku kredītaizsardzību kreditoram (vai kreditoru grupai). Piemēram, var tikt izveidots strukturēts uzņēmums, kas tur pamatā esošos aktīvus, kuri radīs naudas plūsmas kreditora atlīdzināšanai. Strukturētais uzņēmums emitē augstākas prioritātes un zemākas prioritātes parāda instrumentus. Kreditors tur augstākās prioritātes parāda instrumentu, un uzņēmumam, kas sponsorē strukturēto uzņēmumu, kurš tur zemākās prioritātes parāda instrumentu, nav praktiskas iespējas pārdot vienīgi zemākās prioritātes instrumentu, nepadarot arī augstākās prioritātes parāda instrumentu dzēšamu. Šādu parāda instrumentu turētāji piemēro B4.1.7.–B4.1.19. punktu, nevis B4.1.21.–B4.1.26. punktu.

B4.1.21 Darījumos, kas ietver līgumiski saistītus instrumentus, kā aprakstīts B4.1.20. punktā, laidienam ir naudas plūsmas iezīmes, kas ir pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu tikai tad, ja:

a) ...

B4.1.22 Uzņēmumam ir jāveic caurskatīšana, līdz tas var noteikt pamatā esošo instrumentu pūlu, kas rada (nevis pastarpina) naudas plūsmas. Tas ir pamatā esošo finanšu instrumentu pūls.

B4.1.23 Pamatā esošajā pūlā ir jābūt vienam vai vairākiem instrumentiem, kuriem ir līgumiskās naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi par nenomaksāto pamatsummu. Šā novērtējuma vajadzībām pamatā esošais pūls var ietvert finanšu instrumentus, uz kuriem neattiecas klasifikācijas prasības (sk. 4.1. iedaļu), bet kuru līgumiskās naudas plūsmas ir līdzvērtīgas tikai pamatsummas un procentu maksājumiem par nenomaksāto pamatsummu, piemēram, dažiem nomas debitoru parādiem. Tomēr nomas debitoru parādiem, kas ir pakļauti atlikušās vērtības riskam vai kas ietver mainīgos nomas maksājumus, kuri ir indeksēti atbilstoši mainīgajam faktoram, kas nav aizdevuma pamatrisks vai pamatizmaksas (piemēram, tirgus nomas likme), nav līgumisku naudas plūsmu, kas ir līdzvērtīgas tikai pamatsummas un procentu maksājumiem par nenomaksāto pamatsummu.

Grozījumi 7. SFPS *"Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana"*

Pievieno 20.B, 20.C, 20.D, 44.LL un 44.MM punktu. Groza 11.A un 11.B punktu.

FINANŠU INSTRUMENTU NOZĪMĪGUMS FINANSIĀLAJAM STĀVOKLIM UN DARBĪBAS REZULTĀTIEM

...

Finanšu stāvokļa pārskats

...

Ieguldījumi kapitāla vērtspapīru instrumentos, kas noteikti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos

11.A Ja uzņēmums ir noteicis, ka ieguldījumi kapitāla vērtspapīru instrumentos tiek novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, kā to pieļauj 9. SFPS 5.7.5. punkts, tas par katru ieguldījumu kategoriju atklāj šādu informāciju:

a) ...

b) ...

c) patiesā vērtība pārskata perioda beigās;

d) ...

e) ...

f) patiesās vērtības guvumi vai zaudējumi, kas uzrādīti pārējos apvienotajos ienākumos attiecīgajā periodā, atsevišķi uzrādot patiesās vērtības guvumus vai zaudējumus, kas saistīti ar ieguldījumiem, kuru atzīšana pārtraukta pārskata periodā, un patiesās vērtības guvumus vai zaudējumus, kas saistīti ar ieguldījumiem, kuri tiek turēti pārskata perioda beigās.

11.B Ja uzņēmums pārskata periodā pārtraucis atzīt ieguldījumus kapitāla vērtspapīru instrumentos, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, tas atklāj šādu informāciju:

a) ...

b) ...

c) ...

d) jebkuri kumulatīvo guvumu vai zaudējumu pārvedumi pašu kapitāla ietvaros pārskata periodā, kas saistīti ar ieguldījumiem, kuru atzīšana ir pārtraukta šajā pārskata periodā.

...

Apvienoto ienākumu pārskats

Ienākumu, izdevumu, guvumu vai zaudējumu posteņi

...

20B Uzņēmums atklāj 20.C punktā prasīto informāciju pa finanšu aktīvu kategorijām, kas novērtēti amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos, un pa finanšu saistību kategorijām, kuras novērtētas amortizētajās izmaksās. Uzņēmums izvērtē, cik detalizētu informāciju atklāt, kāds ir atbilstošais apkopojuma vai sadalījuma līmenis, un vai finanšu pārskatu lietotājiem ir vajadzīgi papildu paskaidrojumi, lai novērtētu atklāto kvantitatīvo informāciju.

20.C Lai finanšu pārskatu lietotāji varētu izprast to līguma noteikumu ietekmi, kas varētu mainīt līgumisko naudas plūsmu summu, pamatojoties uz tāda iespējamā notikuma iestāšanos (vai neiestāšanos), kas nav tieši saistīts ar izmaiņām aizdevuma pamatriskos un pamatizmaksās (piemēram, naudas laikvērtība vai kredītrisks), uzņēmums atklāj šādu informāciju:

a) iespējamā notikuma rakstura kvalitatīvs apraksts;

b) kvantitatīva informācija par iespējamām izmaiņām līgumiskajās naudas plūsmās, kas varētu izrietēt no minētajiem līguma noteikumiem (piemēram, iespējamo izmaiņu diapazons); kā arī

c) finanšu aktīvu bruto uzskaites vērtība un to finanšu saistību amortizētās izmaksas, uz kurām attiecas minētie līguma noteikumi.

20.D Piemēram, uzņēmums atklāj 20.C punktā prasīto informāciju par finanšu saistību kategoriju, kura novērtēta amortizētajās izmaksās un kuras līgumiskās naudas plūsmas mainās, ja uzņēmums panāk oglekļa emisiju samazinājumu.

...

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMS UN PĀREJAS NOTEIKUMI

...

44LL Ar 2024. gada maijā izdotajiem grozījumiem finanšu instrumentu klasifikācijā un novērtēšanā tika pievienots 20.B, 20.C un 20.D punkts un grozīts 11.A un 11.B punkts. Uzņēmums piemēro šos grozījumus, kad tas piemēro 9. SFPS grozījumus saskaņā ar 9. SFPS 7.1.12.–7.1.13. punktu. Ja uzņēmums saskaņā ar 9. SFPS 7.1.13. punkta b) apakšpunktu izvēlas piemērot tikai grozījumus šā 9. SFPS 4.1. iedaļas (Finanšu aktīvu klasificēšana) piemērošanas norādījumos, tas vienlaikus piemēro arī šā standarta 20.B, 20.C un 20.D punktu. Jebkurā gadījumā uzņēmumam nav jānodrošina grozījumos paredzētās informācijas atklāšana par uzrādīto periodu, kas ir pirms grozījumu sākotnējās piemērošanas datuma.

44.MM Pārskata periodā, kurā uzņēmums pirmo reizi piemēro grozījumus finanšu instrumentu klasifikācijā un novērtēšanā, uzņēmumam nav jāatklāj informācija, kas citādi būtu prasīta 8. SGS 28. punkta f) apakšpunktā.